

MODERN SOSYOLOJİ TARİHİ

A

2012 DS 3424-A

1. İşlevselci yaklaşımda, işlev kavramının tanımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sistemin parçaları arasındaki ilişki
- B) Sistem parçaları arasındaki ilişkilerin istikrarlı ve düzenli hale gelmesi
- C) Olguların sistemle ilişkili olmayan sonuçları
- D) Bir şeyin sistemin gerekliliklerini karşılamak üzere yaptığı katkı
- E) Sistemin parçalarının her biri

2. İşlevselciliğe göre toplumsal sistemi meydana getiren parçaların önemi aşağıdakilerden hangisine göre belirlenir?

- A) Parçanın ne kadar süredir mevcudiyetini koruduğuna
- B) Sistemin toplamda kaç parçaya sahip olduğuna
- C) Diğer sistemlerin parçalarıyla ilişki içinde olup olmadığına
- D) Diğer parçalarla aralarında ne yoğunlukta bir ilişki olduğuna
- E) Sistemin işlevsel zorunluluklarını ne derece karşıladığına

3. Aşağıdakilerden hangisi R. Merton'ın bilim ve bilimsel topluluk ile ilgili düşüncelerinden biridir?

- A) Modern bilimin işlevi kapitalist toplumun endüstriyel ihtiyaçlarını karşılamaktır.
- B) Diğer toplumsal gruplar gibi bilimsel topluluk da maddi ödüllere motive olur.
- C) Bilim içinde bulunduğu dönemin konsensüsünden bağımsız olarak bilimsel değerler çerçevesinde gelişir.
- D) Modern bilim toplumdaki bağımsız olduğu için herhangi bir toplumsal işlevi yoktur.
- E) Bilim insanları temel bilimsel değerlere bağlı kalmayıp bu değerleri eleştirdikleri için bağımsız bir topluluk haline gelmiştir.

4. 1950'li yıllarda ortaya çıkan çatışma teorisi ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Toplumsal düzenin sağlanmasında otorite önemli bir rol oynar.
- B) Çatışma toplumsal yaşamda patolojik bir öğedir.
- C) Toplumsal yaşamın her alanında çatışmalar mevcuttur.
- D) Toplum her zaman ve her aşamada bir değişim sürecine tabidir.
- E) Toplumsal düzenin korunmasında güç önemli bir rol oynar.

5. Toplumsal yaşamın temellerini oluşturan etkileşimin en önemli iki ögesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sınıf ve mücadele
- B) Sistem ve uyum
- C) Sembol ve anlam
- D) Düzen ve işlev
- E) Yapı ve üretim

6. Fenomenoloji ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Toplum bireylerin ötesinde ve üzerinde, dışarıda keşfedilmeyi bekleyen bir gerçekliktir.
- B) Sadece insanların algı ve anlam yüklemelerine bağlı olan, bunlardan bağımsız olarak var olamayan bir gerçeklik söz konusu olamaz.
- C) Toplumsal dünyadaki gerçeklikler herkes için aynıdır.
- D) Bireyler öznel algıları nedeniyle toplumsal dünya hakkında ortak bir fikir sahibi olamazlar.
- E) Fiziksel dünya herkes için aynı olan bir gerçekliğe sahip değildir.

A

2012 DS 3424-A

7. Fenomenolojik indirgeme kavramının tanımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaşarken deneyimlediğimiz sayısız olay, nesne ve eylemin tipik olanlarını seçip benzerleriyle bir araya getirerek sınıflandırmaktır.
- B) Bireylerin toplumsal dünyayı kendileri nasıl anlıyorsa başkalarının da o şekilde anladıklarını varsaymalarıdır.
- C) İnsanlar için var olabilecek her şeyin sadece bilinç içinde var olabildiği varsayımdır.
- D) Toplumsal dünyayı incelerken sağduyuya dayalı bilgi ve deneyimleri yok saymaktır.
- E) Toplumsallaşma sürecinde dil aracılığıyla öğrenip içselleştirdiğimiz toplum üyelerinin ortak olarak sahip olduğu bilgi birikimidir.

8. Toplumsal dünyayı incelemeye çalışanların sağduyuya dayalı bilgi ve deneyimlerini bir kenara bırakmaları, yani kendi bilinçlerini paranteze almaları gerektiğini savunan düşünür aşağıdakilerden hangisidir?

- A) E. Durkheim
- B) E. Husserl
- C) M. Weber
- D) R. Merton
- E) T. Parsons

9. Aşağıdakilerden hangisi A. Schutz'un sağduyu bilgisiyle ilgili görüşlerinden biridir?

- A) Sürekli olarak değişmekte olan bir bilgidir.
- B) Oluşmasını sağlayan süreç, insanların diğer insanların bilinç akışına girmesidir.
- C) Sağduyu bilgisini kullanan bireyler dünyanın sadece kendilerine ait olduğu, onu başkalarıyla paylaşmadıkları yanlışına kapılabılır.
- D) Sağduyu bilgisi gündelik yaşamda insanlar tarafından sorgulanan bir bilgi türüdür.
- E) Aşırı öznellik içerdiği için toplumsal bir düzen olmadığı yanlışına, dünyanın düzensiz ve örgütsüz bir şekilde algılanmasına neden olabilir.

10. A. Schutz'a göre "sen" yönelimi ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Kişisel olmayan ilişkilerde görülür.
- B) İnsanların karşılarındaki insanın bir olguya atfettikleri öznel anlamı tam olarak anlayabilecekleri tek ilişki biçimidir.
- C) Onlar ilişkisinin bir parçasıdır.
- D) Yüz yüze ilişkileri gerektirir.
- E) Birçok açıdan Cooley'in "birincil ilişkiler" olarak adlandırdığı ilişkilere benzer.

11. Etnometodoloji ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) İnsan davranışını açıklamaya çalışmaz.
- B) A. Schutz tarafından geliştirilmiştir.
- C) Pozitivizmin bilimsel yöntemine alternatif olarak kendi başına bir yöntem olarak kabul görmüştür.
- D) Fenomenolojik sosyolojiden farklı olarak toplumsal düzenin bireylerin deneyimleri aracılığıyla kurulduğunu kabul etmez.
- E) Makro değil, mikro yapılarla ilgilenir.

12. "İlkokula giden Ayşe sınıf öğretmeninden çok memnundur. Okul değiştirmesi gerektiğinde yeni sınıf öğretmeninde eski öğretmenin davranışlarını arar ve bu öğretmenin farklı davranışları olduğunu fark ettiğinde yeni sınıf öğretmenin iyi bir öğretmen olmadığı sonucuna varır." Bu örnekte Ayşe eski öğretmenin bazı özelliklerini iyi öğretmen olma kalıbının kanıtı olarak görmekte, sonraki öğretmenini değerlendirirken de bu kalıbı kullanmaktadır. Bu durum etnometodolojide hangi kavramla açıklanır?

- A) Dizinsellik
- B) Tipleştirme
- C) Etnometodolojik indirgeme
- D) Belgeleme yöntemi
- E) Toplumsal düzenin kırılabilirliği

13. Aşağıdakilerden hangisi H. Garfinkel'in refleksivite ile ilgili düşüncelerinden biri değildir?

- A) İnsanlar eylemlerinin refleksif olduğunun bilincindedirler.
- B) Belgeleme yöntemi refleksiftir.
- C) Refleksivite, insanların inşa ettikleri gerçeklik anlayışını sürdürmek için kullandıkları bir yöntemdir.
- D) Toplumsal yaşam özünde refleksiftir.
- E) Toplumsal dünya bireyler tarafından refleksif olarak oluşturulur ve sürdürülür.

2012 DS 3424-A

14. H. Garfinkel'e göre genelleştirilmiş sosyolojik açıklamaların yapılamayacak olmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Pozitivist yöntemin savunduğu şekliyle nesnel bir araştırma yapmanın mümkün olmaması
- B) Sadece toplumsal kavramların değil, bilimsel kavramların da dizinsel olması
- C) Toplumsal düzenlerin tarihsel/dönemsel olarak farklılık göstermesi
- D) Etnometodolojinin büyük çaplı araştırmalarda kullanılmaya uygun bir yöntem olmaması
- E) Toplumların birbiriyle kıyaslanamayacak kadar farklı olması

15. D. Zimmerman ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Çocuk suçluluğu üzerinde çalışmış ve suçluluğun üyeler tarafından suçu tanımlarken kullanılan yöntemlere bağlı olduğunu ortaya koymuştur.
- B) Konuşmanın toplumsal örgütlenişini incelemiştir.
- C) Bir araştırma laboratuvarında yaptığı çalışmayla bilimin gerçekliklerinin laboratuvarda çalışan araştırmacıların gündelik yaşam etkinlikleri aracılığıyla toplumsal olarak oluştuğunu göstermiştir.
- D) Bürokratik kurumlarda kurallara uyma davranışını inceleyerek bu kurumlarda çalışanların kurallarla ilgili bir toplumsal düzen görüntüsü yarattıklarını ortaya koymuştur.
- E) Telefon konuşmalarında kullanılan farklı tanıma biçimlerini ve bu biçimlerden hangisinin kullanılacağını belirleyen ilkeleri ortaya koymuştur.

16. Dizinsel ifadelerle kurulan iletişim sırasında bireylerin bağlamın ne olduğunu nasıl anladıkları sorusunu yanıtlamaya çalışan ve "kimlik/üyelik kategorisi" ve "üyelik sınıflandırma aygıtları" gibi kavramlarla bunu açıklamaya çalışan düşünür aşağıdakilerden hangisidir?

- A) H. Garfinkel
- B) H. Sacks
- C) M. Lynch
- D) J. Douglas
- E) E. Schegloff

17. Aşağıdakilerden hangisi toplumsal inşacılığa göre toplumsal gerçekliği nesnelleştirmenin yollarından biridir?

- A) Dizinsellik
- B) İçselleştirme
- C) Kurumsallaştırma
- D) Anlamın bağlama gönderimliliği
- E) Belgeleme yöntemi

18. 1923 yılında Almanya'da Frankfurt Üniversitesine bağlı olarak kurulan Toplumsal Araştırmalar Enstitüsü hangi yıllarda kısaca 'Frankfurt Okulu' olarak anılmaya başlanmıştır?

- A) 1920'li
- B) 1930'lu
- C) 1940'lı
- D) 1950'li
- E) 1960'lı

19. Aşağıdakilerden hangisi Frankfurt Okulu kuramcılarının çalışma alanlarından biridir?

- A) Otorite
- B) Yerli halklar
- C) İşletmelerde verimlilik
- D) Köylülük
- E) Kalkınma Politikaları

20. Aşağıdakilerden hangisi Frankfurt Okulu kuramcılarının Eric Fromm'un eserlerinden biridir?

- A) Tek Boyutlu İnsan
- B) Edebiyat, Popüler Kültür ve Toplum
- C) Son bakışta Aşk
- D) Özgürlükten Kaçış
- E) Otoriter Kişilik

21. Adorno, Hegel'in "Diyalektik" yaklaşımındaki olumsuzlama düşüncesinin aslında bir olumlama dayandığını belirterek, bu kavramın yerine hangi kavramı öne sürer?

- A) Pozitif Diyalektik
- B) Minima Moralia
- C) Negatif Diyalektik
- D) Tözsel Diyalektik
- E) Aydınlanmanın Diyalektiği

2012 DS 3424-A

22. Amaca ulaşmak için temel insani değerleri düşünmeksizin en etkili araçları araştıran rasyonaliteye Weber ne ad verir?

- A) Teknolojik Rasyonalite
- B) Tözel Rasyonalite
- C) Organik Rasyonalite
- D) Formel Rasyonalite
- E) Mekanik Rasyonalite

23. Adorno ve Horkheimer 1947'den itibaren "kitle kültürü" terimi yerine hangi terimi kullanmayı tercih ederler?

- A) Popüler Kültür
- B) Negatif Diyalektik
- C) Kültür Endüstrisi
- D) Endüstri Kültürü
- E) Medya Endüstrisi

24. Aşağıdaki ikili karşıtlıklardan hangisi F. Saussure'ün dilin soyut kuralları ile dilin konuşma şeklindeki somut hali arasında yaptığı ayrımı karşılık gelir?

- A) Süreklilik-süreksizlik
- B) Akılcı-akıldışı
- C) Özne-nesne
- D) Aktif-pasif
- E) Dil-söz

25. S. Freud öne sürdüğü bilinçdışı kavramının hangi özelliğinden dolayı yapısalcılığın öncüsü sayılır?

- A) Bilinçaltına alternatif olması
- B) Oidipus döneminin nedeni olması
- C) Nesnelleştirilebilir bir olgu olması
- D) Egoyu tanımlaması
- E) İd'i tanımlaması

26. F. Saussure'un eşzamanlı dilbilim üzerine yoğunlaşırken kullandığı imge aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tavla
- B) Satranç
- C) Bilardo
- D) Go
- E) Totem

27. Aşağıdakilerden hangisi R. Barthes'a göre nesne dilidir?

- A) Düzanlam
- B) Temsil sistemi
- C) Semiyoloji
- D) Çağrışımsal düzlem
- E) Yananlam

28. Aşağıdakilerden hangisi Lévi-Strauss'a göre Oidipus mitinin en temel sorusudur?

- A) Toprakla mı? Yağmurla mı geldik?
- B) Yerden mi? Gökten mi geldik?
- C) Totemden mi geldik?
- D) Tavşan dudaklıdan mı doğduk?
- E) Birden mi yoksa ikiden mi doğduk?

29. Aşağıdakilerden hangisi semiyolojinin özelliklerinden biri değildir?

- A) Toplumsal anlamlandırmanın sistematik yapısını incelemesi
- B) Güç ilişkileri ile kültürel kodlar arasındaki ilişkileri sorgulaması
- C) Dilin kolektif karakterine vurgu yapması
- D) Burjuva toplumunun kendini temsil etme biçimlerini incelemesi
- E) Anlamlama edimini ele alması

30. Aşağıdaki düşünürlerden hangisi kadınlık ve erkeklik kategorilerinin bireyler doğduktan sonra inşa edilmiş kategoriler olduğunu söyler?

- A) L. Strauss
- B) J. Butler
- C) J. Kristeva
- D) L. Althusser
- E) J. Derrida